

Voordelen, nadelen en aandachtspunten bij het gebruiken van ervaringskennis Deskundig door de Verslaving; Weerman e.a., 2012, p. 90)

Actieve bijdrages van ervaringsdeskundigen aan cliënten

- ☐ Bespreekbaar maken van schaamtevolle zaken/stigma
- ☐ Vanuit gedeelde ervaring aansluiten
- ☐ Vanuit compassie voor het leed bieden van perspectief
- ☐ Inzicht in de persoonlijke en praktische betekenis van herstel
- ☐ Kennis van de 'wereld van de cliënt'
- ☐ Inzicht in dubbellevens van cliënten
- ☐ Tegenstellingen en twijfels aanvoelen
- ☐ Existentiële vragen (over zin van leven, eenzaamheid, beperktheid, sterfelijkheid, verbinding, etc) invoelen
- ☐ Ondersteunen bij het vragen om hulp
- ☐ Aansluiten bij moeilijk bereikbare cliënten
- ☐ Vanuit een houding van hoop, mogelijkheden zien
- ☐ Begrip voor terugval
- ☐ Triggers, trek en flashbacks snappen
- ☐ Gevoeligheid voor bejegening
- ☐ Versterken eigen regie en ervaringskennis bij de cliënt
- ☐ Inbrengen van zelfhulpgroepen
- ☐ Creatieve werkwijzen

Passieve bijdrage van ervaringsdeskundigen

- ☐ Baken van hoop
- ☐ Rolmodel
- ☐ Doorbreken van wij-zij-denken
- ☐ Verminderd stigma

Persoonlijke voordelen voor ervaringsdeskundigen

- ☐ Een problematisch aspect wordt een gewaardeerd aspect
- ☐ Jezelf kunnen zijn in je werk
- ☐ Uiting van dankbaarheid
- ☐ Bevorderen van eigen herstel
- ☐ Persoonlijke zingeving

Persoonlijke aandachtspunten

- ☐ Confrontatie met verslavingsverleden
- ☐ Stigmatisering als 'ervaringsdeskundige'
- ☐ Emotionele belasting
- ☐ Overlap tussen persoonlijke identiteit en professionele identiteit
- ☐ Parallelproces met cliënten
- ☐ Andere lading bij terugval
- ☐ Activeren van onverwerkte zaken

☐ Rolwisseling van cliënt naar ervaringsdeskundige

Werkgerelateerde valkuilen van ervaringsdeskundigen

- ☐ Verstoorde balans afstand en nabijheid
- ☐ Rolverwarring
- ☐ Projectie van het eigen verhaal op de cliënt
- ☐ Problemen met protocol
- ☐ Te veel vasthouden aan eigen visie
- ☐ Ongepaste en riskante zelfonthulling
- ☐ Een redder-, aanklager- of slachtofferpositie innemen

Voordelen voor zorgaanbieders

- ☐ Versterking cliëntperspectief
- ☐ Minder uitval in de behandeling
- ☐ Vernieuwing in werkwijzen
- ☐ Gemotiveerde werknemers
- ☐ Gelijkwaardiger contact
- ☐ Effectievere inzet van ex-verslaafde medewerkers

Aandachtspunten voor zorgaanbieders en opleidingen

- ☐ Beleid: duidelijke en consequente visie op ervaringsdeskundigheid
- ☐ Verschil maken tussen cliëntenparticipatie en ervaringsdeskundigen
- ☐ Waardering van ervaringskennis van aanwezige professionele zorgverleners
- ☐ Voorkom wij-zij-denken tussen professionele hulpverleners en ervaringsdeskundigen
- ☐ Training en scholing (intervisie)
- ☐ Redder-, aanklager- of slachtofferpositie door bijzondere positionering in organisatie
- ☐ De ervaringsdeskundige niet te veel zien als ex-client

